



tud teadmisi pidas ta raudvaraks kogu eluteel. Haridustee jätkus Zeeh tütarlastekoolis, mille ta lõpetas 1916. aastal. Koolipõlves tundis tulevane rohuteadlane suurt huvi looduse vastu. Eriti hästi tundis ta taimi. Olles oma peres



85 aastat farmaatsiaprofessor Alma Tominga sünnist

15. septembril möödus 85 aastat farmaatsiadoktor, professor, akadeemik Alma Tominga sünnist.

Rakvere linn on meie silmapaistva rohuteadlase sünnipaik ning noorusmaa. Malmi tänavas asus tema lapsepõlvekodu. See hävis 1944. aastal sõjatuules.

«Lapsed kasvasid üles keset aeda ning nende mängumaa oli ümbritsetud puudest ja lilledest. Erna oli maal üles kasvanud ja saanud sealt palju rahvatarkusi taimedest, nende raviomadustest ja kasutamisest. Ta jagas neid teadmisi ka meile, lastele,» meenutas professori noorem õde Margareta Valk-Tomingas.

1908. aastal alustas A. Tomingas kooliteed Olga Dubrovitskaja juhtimisel töötanud Rakvere linna tütarlaste algkoolis. Professor on neid kooliaastaid tihti suure soojusega



◆ APTEEGIS.

Arhiivi fotod

meenutanud ning eriti hinnanud O. Dubrovitskaja oskust lastes korra- ja ilumeelt kasvatada. Selles koolis omanda-

vanim laps, oli ta teistele suurepärase juhendaja. Ode meenutas nende toredaid ja lutuskäike tammikusse —

need õlnud kui kõitvad looduslootunnid.

Teadmisteühimulist, töökata täpset neiu oli ilmselt märganud Rakvere apteeker Voldeemar Dehjo. 1917. aastal kutsuski Alma Tominga apteeki. Töö seal tundus talle huvitav ja nii algaski tema elu farmaatsiapõllul. Olnud poolteist aastat Rakvere apteegis praktikant, sooritas ta apteekriõpilase eksami. Töö apteegis toimus tol ajal vanade tsunftireeglite järgi: õpilasest sai oma ala meister aste-astmelt oskuste ja teadmiste kasvades. 1922. aastal sooritati uued eksamid ning Alma Tomingale anti apteekriabilise kutse. Nüüd läks ta Tallinna linna apteeki. Töö kõrvalt õppides omandas ta ka gümnaasiumihariduse. 1925. aasta sügisel astus ta Tartu Ülikooli arstiteaduskonda, et õppida rohuteadust. Kolme aastaga oli kogu ülikoolikursus omandatud ja Alma Tomingas sai proviisoridiplomi kiitusega.

Üliõpilaspõlves tegeles ta ka teadusliku tööga. Pärast õpinguid jätkus see ülikooli juures asunud Farmakognosia Instituudis. 1929. aastal pälvis Alma Tomingas magistri kraadi. Neli aastat hiljem oli ta juba 32-aastane farmaatsiadoktor. 1940. aastal peab ülikooli õpetatud nõukogu Alma Tomingat professori kohale paremaks kui kaht samale kohale kandideerinud meesdoktorit. Sellega astus 1940. aastal Tartu Ülikooli ametisse esimene naisprofessor. 1945. aastal anti talle Eesti NSV teenelise teadlase nimetus. Järgnes aastakümnetepikkune viljakas töö kõrgkooli õppejõuna. 1952—1955 juhtis ta dekaanina TRÜ arstiteaduskonna tööd. Paralleelselt pedagoogilise tegevusega leidis ta aega ka uurimistööle. Tema sulest on ilmunud üle 20 pikema teadusliku töö. 1946. aastal valiti A. Tomingas ENSV TA akadeemikuks. Kodumaa ravimtaimede uurimine, ravimtaimede kultiveerimine Eestis, uute taimede tutvustamine — need olid põhi-

teemad, millega A. Tomingas tegeles. Neid küsimusi tuli arutada väga mitmetel üleilmailistel ja rahvusvahelistel nõupidamistel. Tema algatusel rajati ülikooli juurde ravimtaimede aed ja ravimtaimede katsepõllud. Tartus A. Tominga juhtimisel tehtud katsed olid aluseks ravimtaimede külviplaanide koostamisele Valgevene sovhoosides ja Läti NSV ravimtaimede sovhoosi rajamisel.

Üle kolmekümne aasta kõrgkooli pedagoogina töötades õpetas A. Tomingas välja terve põlvkonna proviisoreid. Ka Rakvere rajoonis võib üle kümne proviisori end Alma Tominga õpilaseks pidada. Üks neist on Kunda apteegijuhataja proviisor Salme Karu. Tema mälestustes õpingu-dest sõjajärgses ülikoolilinnas on kirjas:

«Professor Alma Tominga oli suurepärase oskus oma teadmisi kaasakiskuvalt edasi anda. Tema loengud olid väga põhjalikult ette valmistatud, laiahaardelised ja varustatud rohke illustreeriva materjaliga. Professor äratas meis huvi ja armastust looduse vastu. Õpetas astuma loodusele lähemale, kasutama just eelkõige looduse andetervise säilitamisel ja hädaoleevendamisel.»

On austus- ja imetusväärne tema sihikindlus ning võimekus kõiges saavutada maksimaalset — nii teadus- ja pedagoogilises töös kui ka aktiivses ühiskondlikus elus. Aastatel 1952—1955 valisid tartlased lugupeetud professori ENSV Ülemnõukogu saadikuks.

Alma Tomingas suri 29. jaanuaril 1963 Tartus ning maeti Raadi kalmistule. 1980. aastal tema 80. sünniaastapäeval asetati Farmatseutide Teadusliku Seltsi algatusel tema sünnikohta Malmi tänavas mälestuskivi, mille jalamil õitseb nüüd kauneid sügisilli.